

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของห้องสมุดประชาชนอำเภอ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจากห้องสมุดจำนวน 49 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.45 ของประชากรทั้งหมด ผลการศึกษานเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ตามความคิดเห็นและการรับรู้ของหัวหน้างานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ประกอบด้วยข้อมูลด้านสถานที่ตั้ง/อาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ บริการสารสนเทศ และการจัดกิจกรรมห้องสมุด

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชนอำเภอ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยใช้เป็นค่าประมาณของค่าพารามิเตอร์ μ

SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยใช้เป็นค่าประมาณของค่าพารามิเตอร์ σ

N แทน จำนวนคน/ ห้องสมุด

Effect size แทน ขนาดของผลซึ่งเกิดจากผลต่าง ค่าเฉลี่ยของประชากรระหว่างค่าเฉลี่ยที่เป็นฐานกับค่าเฉลี่ยที่นำมาเปรียบเทียบกับด้วยความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เป็นฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมด 53 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 49 ชุด จึงกำหนดค่าสถิติต่าง ๆ เป็นค่าของกลุ่มตัวอย่างแทนค่าพารามิเตอร์ของประชากร โดยใช้ $\bar{X}$ เป็นค่าประมาณของ μ และ SD เป็นค่าประมาณของ σ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ประกอบด้วยข้อมูลด้านสถานที่ตั้ง/ อาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ บริการสารสนเทศ และการจัดกิจกรรมห้องสมุด

ตารางที่ 2 สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ด้านสถานที่ตั้ง/ อาคารสถานที่

สภาพการดำเนินงาน	จำนวนห้องสมุด (N = 49)	ร้อยละ
ห้องสมุดตั้งอยู่ในสภาพชุมชน		
ตั้งอยู่ในเขตชุมชน	42	85.70
ตั้งอยู่นอกเขตชุมชน	7	14.30
สถานที่ตั้งห้องสมุดอยู่ในบริเวณที่การคมนาคมสะดวก		
มาก	20	40.80
ปานกลาง	26	53.10
น้อย	3	6.10
สถานที่ตั้งมีความเหมาะสมในการให้บริการ		
มาก	15	30.60
ปานกลาง	25	51.00
น้อย	9	18.40
สภาพอาคารห้องสมุด		
เป็นเอกเทศ (เป็นอาคารเฉพาะให้บริการห้องสมุด)	27	55.10
ไม่เป็นเอกเทศ (อยู่ร่วมกับหน่วยงานอื่น)	22	44.90
ห้องสมุดมีแสงสว่างเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า		
เพียงพอ	45	91.80
ไม่เพียงพอ	4	8.20
ห้องสมุดมีอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า		
เหมาะสม	35	71.40
ไม่เหมาะสม	14	28.60

จากตารางที่ 2 พบว่า ห้องสมุดประชาชนอำเภอส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน (ร้อยละ 85.70) ห้องสมุดตั้งอยู่ในทำเลที่การคมนาคมสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.10) สถานที่ตั้ง มีความเหมาะสมในการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 51.00) อาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ (เป็นอาคารเฉพาะให้บริการห้องสมุด) (ร้อยละ 55.10) ห้องสมุดมีแสงสว่างเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 91.80) และห้องสมุดมีอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 71.40)

ตารางที่ 3 บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานห้องสมุด

สภาพการดำเนินงาน	จำนวนห้องสมุด ที่ตอบว่า "มี"	$\bar{x}$ (คน)	ประมาณ (คน)	SD
บุคลากร	49 แห่ง	ค่าเฉลี่ยแห่งละ 1.65	2	0.80
บรรณารักษ์	12 แห่ง	ค่าเฉลี่ยแห่งละ 1.00	1	0.00
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	34 แห่ง	ค่าเฉลี่ยแห่งละ 1.18	1	0.39
นักการภารโรง	21 แห่ง	ค่าเฉลี่ยแห่งละ 1.14	1	0.48
อาสาสมัครช่วยงานห้องสมุด	7 แห่ง	ค่าเฉลี่ยแห่งละ 2.86	3	2.27

จากตารางที่ 3 พบว่า ห้องสมุดประชาชนอำเภอทุกแห่งมีบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในห้องสมุด โดยเฉลี่ยแห่งละ 1.65 คน (ประมาณ 2 คน) ห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์มีจำนวน 12 แห่ง เฉลี่ยแห่งละ 1.00 คน (ประมาณ 1 คน) ห้องสมุดที่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจำนวน 34 แห่ง เฉลี่ยแห่งละ 1.18 คน (ประมาณ 1 คน) ห้องสมุดที่มีนักการภารโรงมีจำนวน 21 แห่ง เฉลี่ยแห่งละ 1.14 คน (ประมาณ 1 คน) และห้องสมุดที่มีอาสาสมัครช่วยงานห้องสมุด มีจำนวน 7 แห่ง เฉลี่ยแห่งละ 2.86 คน (ประมาณ 3 คน)

ตารางที่ 4 วุฒิการศึกษา/ สาขาวิชา ของบุคลากรห้องสมุด

การศึกษาของบุคลากร	จำนวนคน	ร้อยละ
วุฒิมัธยมศึกษาของบรรณารักษ์		
ระดับปริญญาตรี	12	100.00
สาขาวิชา		
บรรณารักษศาสตร์	10	83.30
อื่น ๆ (การจัดการ)	2	16.70
วุฒิมัธยมศึกษาของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	11.80
ระดับปริญญาตรี	30	88.20

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การศึกษาของบุคลากร	จำนวนคน	ร้อยละ
สาขาวิชา		
บรรณารักษศาสตร์	12	35.30
อื่น ๆ (การจัดการ)	22	64.70
วุฒิการศึกษาของนักการภารโรง		
ระดับประถมศึกษา	1	5.00
ระดับมัธยมศึกษา	15	75.00
สูงกว่ามัธยมศึกษา	4	20.00

จากตารางที่ 4 พบว่า บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชนอำเภอส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 100.00) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 83.30) เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 88.20) สาขาวิชาอื่น ๆ (ร้อยละ 64.70) นักการภารโรง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 75.00)

ตารางที่ 5 สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์

ด้านวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์	จำนวน	ร้อยละ (N = 49)
ห้องสมุดนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เหมาะสม		
เหมาะสม (เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล)	26	53.10
ไม่เหมาะสม (เนื่องจากคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการใช้งาน)	23	46.90
ห้องสมุดมีตู้หรือชั้นหนังสือเหมาะสมกับการใช้งาน		
เหมาะสม (เนื่องจากเป็นชั้นเหล็กตามมาตรฐานทั่วไป)	30	61.20
ไม่เหมาะสม (เนื่องจากเก่า ชำรุด ไม่ทันสมัย)	19	38.80
ห้องสมุดมีเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือเหมาะสมกับการให้บริการ		
เหมาะสม (เนื่องจากมีรูปแบบตามมาตรฐานโดยทั่วไป)	38	77.60
ไม่เหมาะสม (เนื่องจากเก่า ชำรุด ไม่ทันสมัย)	11	22.40

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์	จำนวน	ร้อยละ (N = 49)
ห้องสมุดมีวัสดุอุปกรณ์ในการซ่อมหนังสือเพียงพอ		
เพียงพอ	26	53.10
ไม่เพียงพอ	23	46.90
ห้องสมุดมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้บริการแก่ผู้พิการ		
มี (ได้แก่ ทางเดินสำหรับผู้พิการ)	16	32.70
ไม่มี	33	67.30

จากตารางที่ 5 พบว่า ห้องสมุดประชาชนอำเภอส่วนใหญ่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องสมุดได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล (ร้อยละ 53.10) มีตู้หรือชั้นหนังสือเหมาะสมกับการใช้งาน เนื่องจากเป็นชั้นเหล็กสำเร็จรูป ตามมาตรฐานโดยทั่วไป (ร้อยละ 61.20) มีเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือเหมาะสมกับการให้บริการ เนื่องจากมีรูปแบบตามมาตรฐานโดยทั่วไป (ร้อยละ 77.60) มีวัสดุอุปกรณ์ในการซ่อมหนังสือที่เพียงพอ (ร้อยละ 53.10) และห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้บริการแก่ผู้พิการได้แก่ ทางเดินสำหรับผู้พิการ (ร้อยละ 67.30)

ตารางที่ 6 สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอและการบริการ

สภาพการดำเนินงานและการบริการ	N	จำนวน	ร้อยละ
เวลาเปิดให้บริการ			
วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น.หยุดวันเสาร์ – อาทิตย์	49	6	12.20
เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30-16.30 น.(หยุดวันนักขัตฤกษ์)	49	28	57.10
อื่น ๆ (ได้แก่ เปิดวันอาทิตย์-ศุกร์ เวลา 08.30 – 16.30 น. หยุดวันเสาร์และวันนักขัตฤกษ์)	49	15	30.60
กลุ่มผู้ใช้บริการส่วนใหญ่			
ประชาชนทั่วไป	49	44	89.80
นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน	49	4	8.20

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงานและการบริการ	N	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/ นักศึกษาในระบบโรงเรียน	49	1	2.00
การจัดบริการสารสนเทศสำหรับผู้พิการ			
จัด (ได้แก่ บริการเทปเสียงสำหรับผู้พิการทางสายตา)	49	8	16.30
ไม่ได้จัด	49	41	83.70
การจัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุด			
มี (โดยมีบทบาทในการพัฒนาห้องสมุดด้านการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อสารสนเทศ)	49	30	62.50
ไม่มี	49	18	37.50
การสำรวจความต้องการสารสนเทศจากผู้ใช้บริการเป็นประจำทุกปี			
มี (โดยใช้แบบสอบถาม)	49	43	87.76
ไม่มี	49	5	10.20
ไม่ตอบ	49	1	2.04
การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบอัตโนมัติมาใช้งานห้องสมุด			
มี (ได้แก่ โปรแกรม Public Library Service)	49	38	77.56
ไม่มี	49	10	20.40
ไม่ตอบ	49	1	2.04
ประสิทธิภาพของการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบอัตโนมัติมาใช้งานห้องสมุด			
ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	38	26	68.42
มีปัญหาในการใช้งาน	38	2	5.27
ไม่ตอบ	38	10	26.31
การจัดทำบัตรรายการเพื่อให้บริการ			
มี	49	14	28.60
ไม่มี	49	35	71.40

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงานและการบริการ	N	จำนวน	ร้อยละ
การจัดทำครรชนีวารสารเพื่อให้บริการ			
จัดทำ	49	13	26.53
ไม่ได้จัดทำ	49	35	71.43
ไม่ตอบ	49	1	2.04
การจัดทำกฤตภาคเพื่อให้บริการ			
จัดทำ (โดยเฉลี่ยแห่งละ 608.42 ชื่อเรื่อง/ปี)	49	31	63.27
ไม่ได้จัดทำ	49	15	30.61
ไม่ตอบ	49	3	6.12
การช่อมหนังสือที่ชำรุด			
มี (โดยเฉลี่ยแห่งละ 289.26 เล่ม/ปี)	49	36	73.47
ไม่มี	49	11	22.45
ไม่ตอบ	49	2	4.08

จากตารางที่ 6 พบว่า ห้องสมุดประชาชนอำเภอส่วนใหญ่เปิดให้บริการทุกวัน เวลา 08.30-16.30 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์) (ร้อยละ 57.10) ผู้ใช้บริการเป็นประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 89.80) ห้องสมุดไม่ได้จัดบริการสารสนเทศสำหรับผู้พิการ (ร้อยละ 83.70) มีการจัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุด โดยมีบทบาทในการพัฒนาห้องสมุดด้านการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อสารสนเทศ (ร้อยละ 62.50) มีการสำรวจความต้องการสารสนเทศจากผู้ใช้บริการ ทุกปี โดยใช้แบบสอบถาม (ร้อยละ 87.76) ห้องสมุดมีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบอัตโนมัติมาใช้งานห้องสมุด (ร้อยละ 77.56) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบอัตโนมัติใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 68.42) ห้องสมุดไม่มีบัตรรายการเพื่อให้บริการ (ร้อยละ 71.40) ไม่ได้จัดทำครรชนีวารสารเพื่อให้บริการ (ร้อยละ 71.43) ห้องสมุดจัดทำกฤตภาคเพื่อให้บริการ (ร้อยละ 63.27) เฉลี่ยแห่งละ 608.42 ชื่อเรื่อง/ปี และมีการช่อมหนังสือที่ชำรุด (ร้อยละ 73.47) โดยเฉลี่ยจำนวนแห่งละ 289.26 เล่ม/ปี

ตารางที่ 7 ผู้ใช้บริการห้องสมุด

สภาพการดำเนินงาน	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>
ผู้ให้บริการเฉลี่ยวันละ/ คน	49	35.04	29.50

จากตารางที่ 7 พบว่า ห้องสมุดประชาชนอำเภอแต่ละแห่งมีผู้ให้บริการ
จำนวนเฉลี่ยวันละ 35.04 คน

ตารางที่ 8 สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ด้านการจัดบริการ

บริการ	จำนวนห้องสมุด ที่จัดบริการ (แห่ง)	จำนวนการจัดบริการ (ครั้ง/ปี)	
		$\bar{X}$	<i>SD</i>
บริการยืม-คืน	29	5534.14	6360.48
บริการอินเทอร์เน็ต	11	1851.82	3495.48
บริการข่าวสารทันสมัย	19	1236.58	2428.86
บริการถ่ายเอกสาร	0	-	-
บริการสื่อการศึกษาในระบบ	15	2582.67	5123.91
บริการสื่อการศึกษานอกระบบ	26	3001.85	7124.41
บริการสื่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	10	572.20	1109.14
บริการข้อมูลท้องถิ่น	20	1242.75	2910.44
บริการข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ	20	1145.30	2923.22
บริการสื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	18	2131.94	4112.83
บริการยืมระหว่างห้องสมุด	2	2.00	.00
บริการการศึกษาทางไกลไทยคม	12	159.67	422.87
บริการสถานที่พบกลุ่ม	22	175.95	510.44
บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด	27	864.22	2396.76
บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า	27	1196.11	2813.70
บริการห้องสมุดเคลื่อนที่	25	24.64	39.97
บริการนิทรรศการหมุนเวียน	19	112.89	408.74

จากตารางที่ 8 พบว่า ห้องสมุดประชาชนอำเภอส่วนใหญ่ให้บริการยืม-คืน จำนวน ประมาณ 5,534.14 ครั้ง/ปี รองลงมาคือ บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า จำนวนประมาณ 1196.11 ครั้ง/ปี บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด จำนวนประมาณ 864.22 ครั้ง/ปี บริการสื่อการศึกษา นอกระบบ จำนวนประมาณ 3,001.85 ครั้ง/ปี และบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ จำนวนประมาณ 24.64 ครั้ง/ปี ตามลำดับ ส่วนบริการที่ห้องสมุดประชาชนอำเภอส่วนใหญ่มีการจัดบริการน้อยที่สุด คือ บริการยืมระหว่างห้องสมุด จำนวนประมาณ 2.00 ครั้ง/ปี รองลงมา คือ บริการสื่อมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวนประมาณ 572.20 ครั้ง/ปี บริการอินเทอร์เน็ต จำนวนประมาณ 1,851.82 ครั้ง/ปี บริการการศึกษาทางไกลไทยคม จำนวนประมาณ 159.67 ครั้ง/ปี ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) พบว่า บริการที่มีค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน มากที่สุด ได้แก่ บริการสื่อศึกษานอกระบบ ($SD = 7124.41$) รองลงมา คือ บริการยืม-คืน ($SD = 6360.48$) บริการสื่อการศึกษาในระบบ ($SD = 5123.91$) บริการสื่อและอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ ($SD = 4112.83$) และบริการอินเทอร์เน็ต ($SD = 3495.48$) ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามให้คำตอบที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งหมายถึงห้องสมุดต่าง ๆ มีสภาพการให้บริการที่แตกต่างกันในประเด็นดังกล่าว

ตารางที่ 9 สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ด้านการจัดกิจกรรม

กิจกรรมห้องสมุด	จำนวนห้องสมุด ที่จัดกิจกรรม (แห่ง)	$\bar{X}$	SD
กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ	40	270.85	277.69
กิจกรรมวันผู้สูงอายุแห่งชาติ	14	181.71	176.93
กิจกรรมวันหนังสือเด็กแห่งชาติ	9	102.89	94.84
กิจกรรมการเล่านิทาน	18	98.44	112.75
กิจกรรมการประกวดวาดรูป ระบายสี	28	214.71	290.60
กิจกรรมเข้าค่ายปิดภาคเรียนฤดูร้อน	4	42.50	20.62
กิจกรรมการตอบปัญหาชิงรางวัล	19	125.32	125.51
กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ	28	371.64	551.05
กิจกรรมประกวดการอ่าน	10	71.00	56.90
กิจกรรมแข่งขันค้นคำตอบจากสารานุกรมไทย	6	59.67	60.47
กิจกรรมแข่งขันค้นคำตอบจากพจนานุกรม	8	59.13	55.55

ตารางที่ 9 (ต่อ)

กิจกรรมห้องสมุด	จำนวนห้องสมุด ที่จัดกิจกรรม (แห่ง)	$\bar{x}$	SD
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	5	1052.00	1196.88
กิจกรรมกลุ่มเสวนา	1	100.00	-
กิจกรรมนิทรรศการส่งเสริมการเรียนรู้	21	435.43	579.34
กิจกรรมร่วมกับชุมชน	22	684.27	700.50
กิจกรรมพัฒนาอาชีพ	23	619.87	1289.36

จากตารางที่ 9 พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยแห่งละ 270.85 คน รองลงมาคือ กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยแห่งละ 371.64 คน กิจกรรมประกวดวาดรูป ระบายสี ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยแห่งละ 214.71 คน กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยแห่งละ 619.87 คน และกิจกรรมร่วมกับชุมชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยแห่งละ 619.87 คน ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนอำเภอจัดกิจกรรมน้อยที่สุด คือ กิจกรรมกลุ่มเสวนา จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เฉลี่ยแห่งละ 100 คน รองลงมา คือ กิจกรรมเข้าค่ายปิดภาคเรียนฤดูร้อน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เฉลี่ยแห่งละ 42.50 คน กิจกรรมกิจกรรมค้นคำตอบจากสารานุกรมไทย ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เฉลี่ยแห่งละ 59.67 และกิจกรรมค้นคำตอบจากพจนานุกรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เฉลี่ยแห่งละ 59.13 คน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) พบว่า กิจกรรมที่มีความเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ($SD = 1289.36$) รองลงมา คือ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ($SD = 1196.88$) กิจกรรมร่วมกับชุมชน ($SD = 700.50$) กิจกรรมนิทรรศการส่งเสริมการเรียนรู้ ($SD = 579.34$) และกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ($SD = 551.05$) ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามให้คำตอบที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในการจัดกิจกรรมดังกล่าวของห้องสมุด

ตอนที่ 2 การประเมินสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอตามสภาพที่มีในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น

ตารางที่ 10 สภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอ ตามสภาพที่มีในปัจจุบัน
และสภาพที่ควรจะเป็น

สภาพการดำเนินงาน	สภาพที่มีใน ปัจจุบัน		สภาพที่ควรจะเป็น		Effect Size	ความ หมาย	ลำดับ ความ ต่าง
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. พื้นที่ใช้สอยของอาคารห้องสมุด (ตร.ม.)	253.88	293.25	325.86	350.06	.25	น้อย	31
2. บุคลากรห้องสมุด (คน)	1.65	.80	2.73	1.11	1.35	มาก	8
3. งบประมาณจัดซื้อสื่อ (บาท/ปี)	58429.79	27964.17	98312.82	76695.33	1.43	มาก	6
4. งบประมาณค่าสาธารณูปโภค (บาท/ปี)	7053.66	8924.07	17488.89	19951.27	1.17	มาก	10
5. หนังสือที่มีให้บริการ (เล่ม)	6337.27	4309.51	20209.17	32004.40	3.22	มาก	1
6. วารสารภาษาไทย (ชื่อเรื่อง)	28.42	82.71	53.92	169.39	.31	น้อย	29
7. วารสารภาษาต่างประเทศ (ชื่อเรื่อง)	15.17	22.76	23.23	58.12	.35	น้อย	28
8. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย (ชื่อเรื่อง)	2.42	.61	3.77	1.43	2.21	มาก	4
9. หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ (ชื่อเรื่อง)	6.00	5.66	1.90	1.95	-.72	น้อย	36
10. สื่อโสตทัศนที่มีให้บริการ (ชื่อเรื่อง)	258.77	254.03	336.58	331.59	.31	น้อย	30
11. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีให้บริการ (ชื่อ เรื่อง)	240.69	233.39	390.47	416.08	.62	ปานกลาง	24
12. ตู้หรือชั้นหนังสือ (ตู้/ชั้น)	10.04	5.61	14.56	6.60	.81	มาก	16
13. ตู้หรือชั้นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ตู้/ชั้น)	1.64	1.06	2.46	1.38	.77	ปานกลาง	19
14. ตู้หรือชั้นสื่อโสตทัศน (ตู้/ชั้น)	1.44	.82	2.26	1.32	1.00	มาก	13
15. ชั้นวางเครื่องรับโทรทัศน์ (ชั้น)	1.12	.34	1.68	.90	1.65	มาก	5
16. คอมพิวเตอร์ให้บริการอินเทอร์เน็ต (เครื่อง)	1.30	.99	3.67	2.45	2.39	มาก	2
17. คอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงาน (เครื่อง)	1.21	.52	2.39	1.24	2.27	มาก	3
18. ตู้เก็บเอกสาร (ตู้)	2.00	1.80	2.69	1.74	.38	น้อย	26
19. ตู้เก็บวัสดุสำนักงาน (ตู้)	1.58	.79	2.21	1.21	.80	มาก	17
20. โต๊ะทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ (ตัว)	1.23	.57	2.00	1.24	1.35	มาก	7
21. เก้าอี้สำหรับเจ้าหน้าที่ (ตัว)	1.93	2.28	2.97	3.34	.46	น้อย	25
22. เคาน์เตอร์บริการยืม - คืน (ตัว)	1.05	.22	1.08	.28	.14	น้อย	33
23. โต๊ะสำหรับอ่านหนังสือ (ตัว)	4.73	2.34	6.28	3.43	.66	ปานกลาง	23
24. เก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ (ตัว)	22.73	7.89	29.64	10.88	.88	มาก	14
25. บอร์ดจัดนิทรรศการ (บอร์ด)	1.96	1.12	2.77	1.40	.72	ปานกลาง	21

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน	สภาพที่มีใน		สภาพที่ควรจะเป็น		Effect Size	ความ มห มาย	ลำดับ ความ ต่ำ
	ปัจจุบัน		เป็น				
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
26. รถเข็นหนังสือ (คัน)	1.07	.26	1.36	.68	1.12	มาก	12
27. เครื่องรับโทรศัพท์ (เครื่อง)	1.26	.44	1.56	.68	.68	ปาน กลาง	22
28. เครื่องรับวิทยุ/เทป (เครื่อง)	1.06	.24	1.33	.62	1.13	มาก	11
29. เครื่องรับสัญญาณผ่านดาวเทียม (เครื่อง)	1.03	.17	1.06	.23	.18	น้อย	32
30. เครื่องฉายแผ่นใส (เครื่อง)	1.00	.00	1.00	.00	0	-	0
31. เครื่องฉายทาบแสง(visualizer) (เครื่อง)	0	0	1.05	.22	0	-	0
32. เครื่องฉายจากจอคอมพิวเตอร์ (เครื่อง)	0	0	1.04	.19	0	-	0
33. เครื่องโทรสาร (เครื่อง)	1.00	.00	1.05	.22	0	-	0
34. กล้องถ่ายรูปแบบธรรมดา (เครื่อง)	1.05	.22	1.05	.22	.00	-	35
35. กล้องถ่ายรูปแบบดิจิทัล (เครื่อง)	1.14	.38	1.17	.46	.08	น้อย	34
36. เครื่องสแกน (scanner) (เครื่อง)	1.00	.00	1.03	.18	0	-	0
37. เครื่องพิมพ์(Printer) แบบ inkjet (เครื่อง)	1.05	.23	1.22	.91	.74	ปาน กลาง	20
38. เครื่องพิมพ์ (Printer) แบบ laserjet (เครื่อง)	1.00	.00	1.31	.97	0	-	0
39. เครื่องเล่น VDO (เครื่อง)	1.00	.00	1.19	.40	0	-	0
40. เครื่องเล่น DVD (เครื่อง)	1.00	.00	1.22	.42	0	-	0
41. เครื่องเล่น VCD (เครื่อง)	1.06	.25	1.27	.52	.84	มาก	15
42. เครื่องฉายเอกสาร (เครื่อง)	1.00	.00	1.03	.18	0	-	0
43. พัดลมเพดาน (เครื่อง)	4.76	2.27	5.63	2.89	.38	น้อย	27
44. พัดลมตั้งพื้น (เครื่อง)	1.93	1.25	2.92	1.68	.79	ปาน กลาง	18
45. เครื่องปรับอากาศ (เครื่อง)	1.50	.80	2.46	1.69	1.20	มาก	9
46. อื่น ๆ (เครื่องอ่านบาร์โค้ด) (เครื่อง)	1.00	.00	2.00	1.41	0	-	0

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนอำเภอตามสภาพที่มีในปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็นแตกต่างกันมากที่สุดในเรื่องหนังสือที่มีให้บริการ (Effect Size = 3.22, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 20,209.17 เล่ม, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 6,337.27 เล่ม) รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Effect Size = 2.39, จำนวนที่ควรจะเป็น เฉลี่ย 3.67 เครื่อง, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 1.30 เครื่อง) และคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงาน (Effect Size = 2.27, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 2.39 เครื่อง, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 1.21 เครื่อง)

หนังสือพิมพ์ภาษาไทย (Effect Size = 2.21, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 3.77 ชื่อเรื่อง, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 2.42 ชื่อเรื่อง) ชั้นวางเครื่องรับโทรทัศน์ (Effect Size = 1.65, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 1.68 ชั้น, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 1.12 ชั้น) งบประมาณจัดซื้อสื่อ (Effect Size = 1.43, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 98,312.82 บาท, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 58,429.79 บาท) โต๊ะทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ (Effect Size = 1.35, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 2.00 ตัว, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 1.23 ตัว) บุคลากรห้องสมุด (Effect Size = 1.35, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 2.73 คน, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 1.65 คน) เครื่องปรับอากาศ (Effect Size = 1.20, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 2.46 เครื่อง, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 1.50 เครื่อง) และงบประมาณค่าสาธารณูปโภค (Effect Size = 1.17, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 17,488.89 บาท, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 7,053.66 บาท) สำหรับการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนอำเภอในเรื่องที่มีค่า Effect Size เป็นลบ คือ หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ (Effect Size = -0.72, จำนวนที่ควรจะเป็นเฉลี่ย 1.90 ชื่อเรื่อง, จำนวนที่มีในปัจจุบันเฉลี่ย 6.00 ชื่อเรื่อง) เป็นเพราะว่าสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันมีค่าสูงกว่าสภาพที่ควรจะเป็น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของหัวหน้างานห้องสมุดประชาชนอำเภอเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานห้องสมุดในด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะของหัวหน้างานห้องสมุดประชาชนอำเภอ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ (N = 49)
ความต้องการให้เพิ่มงบประมาณในการบริหารงาน	43	87.76
ความต้องการให้เพิ่มจำนวนบุคลากรห้องสมุด	41	83.67
ความต้องการให้มีการปรับปรุงอาคารสถานที่	37	75.51
ความต้องการให้เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการสืบค้นข้อมูล	36	73.47
ความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและต่อเนื่อง	31	63.27
ความต้องการให้เพิ่มหนังสือและสื่อต่าง ๆ	27	55.10
ความต้องการให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร	2	4.08

จากตารางที่ 11 จากข้อเสนอแนะของหัวหน้างานห้องสมุดประชาชนอำเภอ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการให้เพิ่มงบประมาณในการบริหารงานมากที่สุด (ร้อยละ 87.76) รองลงมา คือ ต้องการให้เพิ่มจำนวนบุคลากรห้องสมุด (ร้อยละ 83.67) ต้องการให้มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ (ร้อยละ 75.51) ต้องการให้เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการสืบค้นข้อมูล (ร้อยละ 73.47) และต้องการให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและต่อเนื่อง (ร้อยละ 63.27) ตามลำดับ